

Konfektfabrikken

Årsplan
2024-2026

Innholdsfortegnelse

side 03 - Velkommen til Læringsverkstedet

side 04 - Om barnehagen

side 05 - Barnehagens verdigrunnlag

side 06 - Vår pedagogikk

side 07 - Det pedagogiske treet

side 08 - Hjertekultur

side 9 - Fokusområder

side 11 - Lekende læring, samspill og mestring

side 12 – Våre læringsvenner og fagområdene

side 22 - Et godt måltid

side 23 - Barns medvirkning

side 24 - Foreldresamarbeid

side 25 - Overganger

side 26 - Pedagogisk virksomhet

side 27 - Arbeidsmåter

side 28 - Tilrettelegging

side 29 - Bakgrunnsdokumenter

Velkommen til Læringsverkstedet

Læringsverkstedet er en privat barnehagekjede som eier og driver barnehager i store deler av Norge. I våre barnehager får barn et godt grunnlag for livslang læring – i kunnskap, vennskap, trygghet og glede. Leken og lekens egenverdi er sentralt i arbeidet med å skape en god barndom for alle barn. Vårt pedagogiske arbeid med barna bygger på lekende læring, samspill og mestring.

For mer informasjon om Læringsverkstedet og våre barnehager se vår hjemmeside: <https://laringsverkstedet.no>

Vi ser frem til et nytt og spennende år med fokus på lekende læring, samspill og mestring. I Læringsverkstedets barnehager arbeider vi for at alle barn skal få et best mulig grunnlag for videre utvikling, læring og et godt liv. Vi ønsker at hvert enkelt barn skal kjenne seg betydningsfulle i fellesskapet, og at de skal vokse i kunnskap og mestring, i trygghet og empati. Barna er verdens framtid. Vår visjon peker framover og viser vei for alt av arbeid i Læringsverkstedet:

Våre verdier:

Leken og ambisjøs

Vi byr på oss selv og har det moro.
Samtidig har vi klare mål og kraft til å nå dem.

Vår visjon

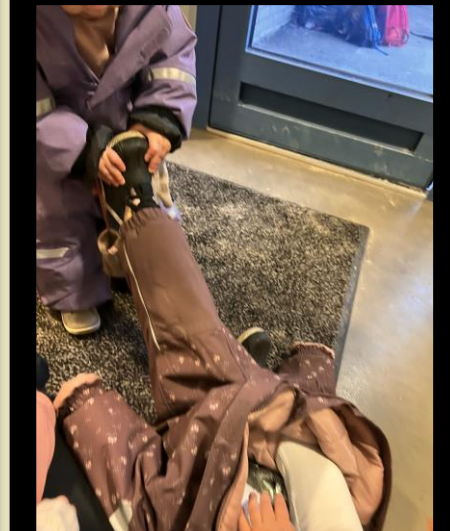
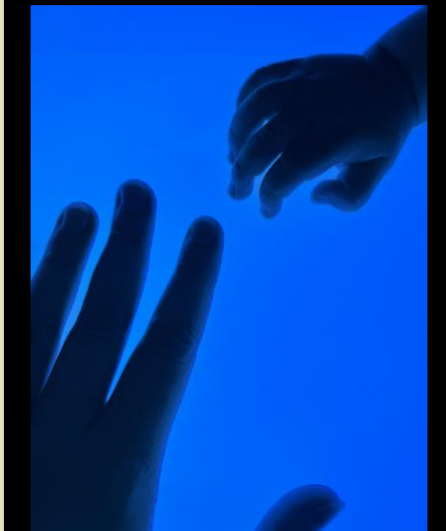
Vi får verdens viktigste verdier til å vokse!

Våre verdier:

Raus og tydelig

Vi har takhøyde og frihet samtidig som vi har rammer og retningslinjer som gjør det trygt å være raus i møte med barn og foreldre

Vi er en barnehage som vil at de barna vi møter i vår hverdag, fullt ut skal oppleve og forstå hvor viktige de er. Hvert enkelt barn gir oss mulighet til å formidle med smil, klemmer og mange gode ord, hvor verdifullt det er. Vårt mål er at alle barn skal bli sett, hørt og tatt vare på. Hver dag har vi hjerte for at hvert enkelt barn skal bli den beste utgaven av seg selv.

Konfektfabrikken barnehage

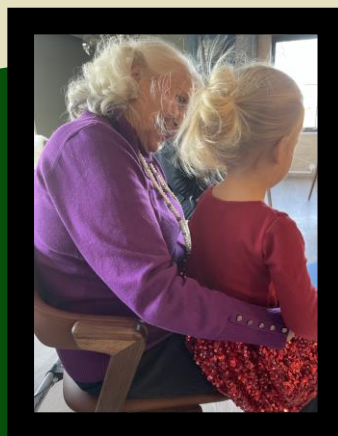
Konfektfabrikken barnehage startet opp august 2014. Konfektfabrikken er en del av et sameie, ligger på Rodeløkka ved Grünerløkka midt i Oslo og har tidligere Freia sjokoladefabrikk som nærmeste nabo.

Barnehagen er utformet med fire avdelinger. To hybridavdelinger Orange og Grønn, hvor barna er 2-6 år. Og to småbarnsavdelinger Blå og Gul, hvor barna er 1-2 år. Utenom disse avdelingene har vi 7 ulike fagrom som representerer Rammeplanens fagområder og kalles Matte-rommet, Språk-rommet, Hjerne-rommet, Kreativt-rommet, Motorikk-rommet, «Lilla» (grupperom) og Vannrommet. Disse rommene blir brukt daglig både til samlingsstunder og mindre lekegrupper.

Hvert fagrom har sin «fagvenn» som bor på fagrommet og blir brukt i samling og fungerer som en formidlingsstøtte.

Hver dag får barna være ute, enten i bakgården eller på tur i nærmiljøet, sammen med engasjerte og lekne voksne. Konfektfabrikken er en barnehage hvor det jobber voksne som byr på seg selv og har som mål å holde leken, tilstedeværelsen og et godt språkmiljø sentralt i hverdagen.

Vi er opptatt av de små magiske øyeblikkene i hverdagen, hvor barna får rom til å være seg selv og bli kjent med seg selv og sine grenser i trygge omgivelser. Barna skal få støtte til å utvikle vennskap og å utvikle lekekompetanse. Personalet har stort fokus på å skape et godt miljø for både barna og kollegaer og vi har en kultur hvor vi gjør hverandre bedre og er kontinuerlig i utvikling, for barnas beste. Personalet har fokus på faglig kompetanse og profesjonalitet – og vil i løpet av de neste barnehageårene jobbe med utviklingsarbeid både på individ og teamnivå.

Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem (Barnehageloven 2021, § 1, Formål). Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og dannelse skal ses i sammenheng. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barnedommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Barnehagen bidrar til å danne et godt grunnlag for livslang læring og aktiv deltagelse for barna i et demokratisk samfunn. Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og å sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskap, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid.

Disse er:

- Demokrati
- Mangfold og gjensidig respekt
- Likestilling og likeverd
- Bærekraftig utvikling
- Livsmestring og helse

Formål med barnehagens årsplan:

- Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes.
- Barnehagens pedagogiske arbeid skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.
- Rammeplanen påpeker at årsplanen er et arbeidsredskap for personalet som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser.
- Med utgangspunkt i rammeplanen skal barnehagens samarbeidsutvalg fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Årsplanens funksjon:

Årsplanen skal synliggjøre hvordan barnehagen omsetter barnehagelov i praksis, og arbeider målrettet for å sikre det pedagogiske arbeidet. Ifølge rammeplanen har planlegging av barnehagens innhold og pedagogiske arbeid flere funksjoner:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet.
- Det gir kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Synliggjør barnehagens fortolkning og realisering av rammeplanen.
- Gir utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.

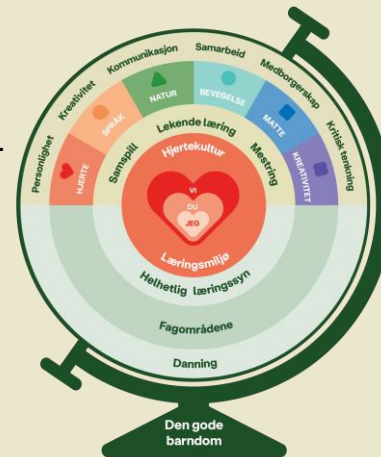
Barnehagens årsplan er også et viktig dokument for eier og myndighetenes oppfølging og tilsyn med barnehagen.

Vår Pedagogikk

Læringsverkstedets pedagogikk er vår fortolkning av innholdet i rammeplanen og ivaretar rammeplanens føringer. Den norske barnehagetradisjonen bygger på et helhetlig læringssyn. Med Hjertekultur og Lekende læring, samspill og mestring, ivaretar vi barnehagens samfunnsmandat (Lov om barnehager, 2021) og rammeplanens føringer for barnehagens innhold og oppgaver.

Hvert barn er et unikt og verdifullt menneske som skal møtes med respekt og anerkjennelse. Omsorg og lek, læring og danning er svært viktige elementer i grunnlaget for Læringsverkstedets pedagogikk. Modellen «Globusen» symboliserer at «Den gode barndom» inneholder omsorg og lek, læring og danning.

Med lekende læring, samspill og mestring skal vi gi barna grunnlag til å utvikle seg, og bli den beste utgaven av seg selv.

Omsorg

I vår barnehage skal barn oppleve at de blir ivaretatt på en omsorgsfull og varm måte. De skal møtes av lyttende og engasjerte voksne som viser nærhet og innlevelse. Omsorg har en egenverdi og er nært knyttet til trygghet, oppdragelse og helse og preger hele barnehagedagen.

I Konfektfabrikken skal vi arbeide for at alle barn:

- Erfarer et godt omsorgsmiljø.
- Opplever glede og tilhørighet til et fellesskap.
- Erfarer at de selv kan bidra til egen og andres omsorg, glede og trivsel.

Lek

Barn leker for lekens egen del. I lek uttrykker barn seg, og får nye erfaringer sammen med andre. Gjennom leken utvikler barn sosiale ferdigheter, empati og selvfølelse. Leken skal være den dominerende pedagogiske aktiviteten i barnehagen. Vi legger til rette for allsidig lek og varierte aktiviteter gjennom hele barnehagedagen. Barn skal erfare at lek og læring er morsomt.

I Konfektfabrikken skal vi arbeide for at alle barn:

- Får leke i gode og inkluderende fellesskap.
- Får positive lekeerfaringer.
- Erfarer at personalet griper inn ved plaging eller utestenging i lek.

Læring

Barn erfarer og lærer i alt de gjør av lek og aktiviteter, både egeninitiert og planlagte, voksenstyrte aktiviteter. I Konfektfabrikken legger vi vekt på at barna skal få brukt hele seg og oppleve gleden ved mestring. Vi legger til rette for allsidig læring hvor barna får bruke hele seg med kropp og sansesystemer.

I Konfektfabrikken skal vi arbeide for at alle barn:

- Utvikler tillit til sin egen evne til å lære.
- Erfarer støtte for sin egen kreativitet, nysgjerrighet, utforskning og utprøving i sosiale samspill.

Danning

Danning er for hvert menneske en livslang prosess som handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Gjennom danning legges grunnlaget for allsidig utvikling. Barna skal erfare at de er del av fellesskapet, og å oppleve at egne og andres bidrag til fellesskapet oppleves som noe positivt. Barna skal utvikle trygghet på seg selv og egen identitet.

I Konfektfabrikken skal vi arbeide for at alle barn:

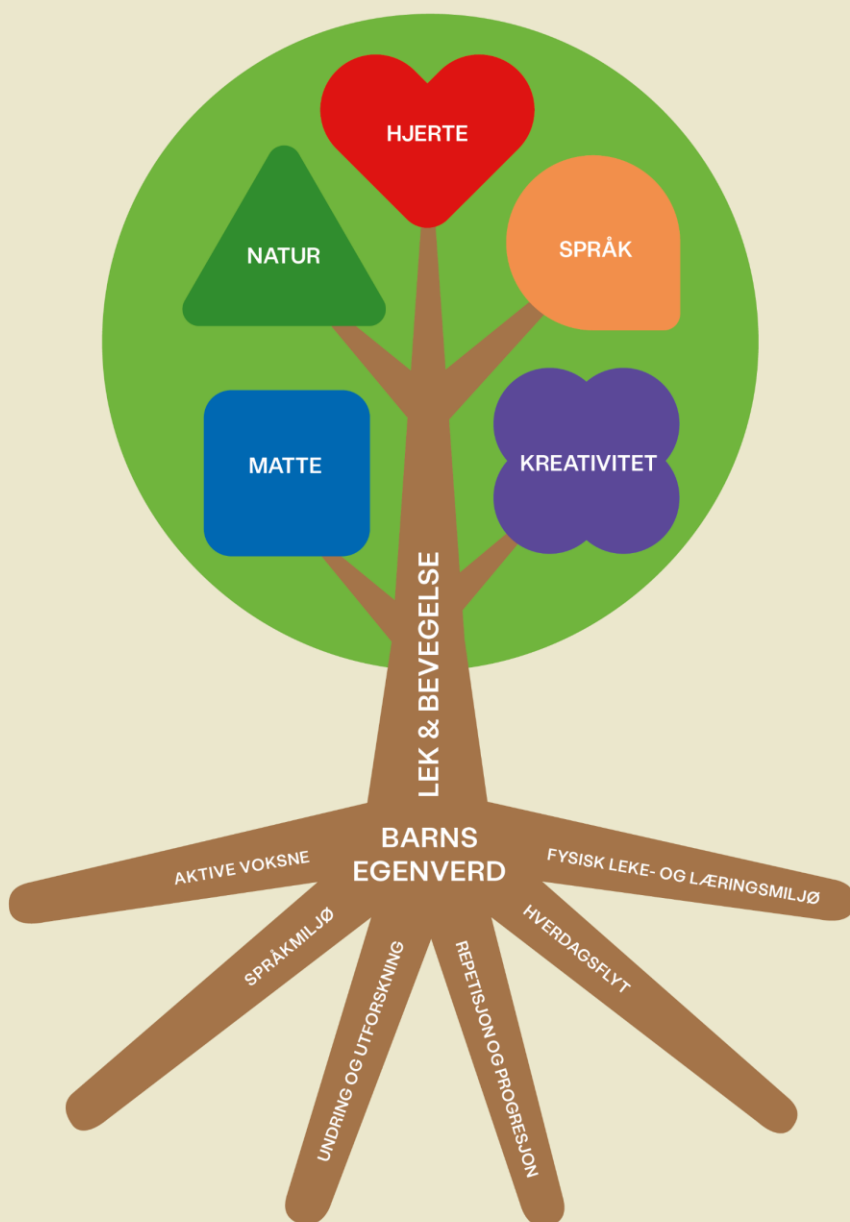
- får erfare at egne meninger blir hørt.
- lærer å samarbeide med andre.
- Erfarer å rause og tydelige voksne som setter grenser på en trygg måte.
- At barna får være en del av et inkluderende fellesskap.

Det pedagogiske treet

Vår modell, som vi kaller det pedagogiske treet, sier noe om innholdet i barnehagen, gir en ramme for det pedagogiske arbeidet og konkretiserer og beskriver viktige sammenhenger mellom barns trivsel, utvikling og læring.

Barns egenverd er kjernen i vår pedagogikk og står sentralt i alt vårt arbeid. Hvert enkelt barn er kompetent og har iboende ressurser som skal få komme til uttrykk og utvikles i barnehagen. Barns egen nysgjerrighet og undring legger grunnlaget for livslang læring. Barn skal støttes og oppmuntres til å uttrykke seg, bli synlig og ha rom for medvirkning. Hvert enkelt barn skal oppleve å bli sett, hørt og forstått av anerkjennende, tydelige og ansvarsfulle voksne.

Med **lekende læring, samspill og mestring** skal vi gi barna grunnlag til å utvikle seg, og bli den beste utgaven av seg selv. Et av barndommens særpreg er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn skal få undre seg, stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre egne erfaringer. Leken skal vies stor plass i vårt pedagogiske arbeid.

Hjertekultur

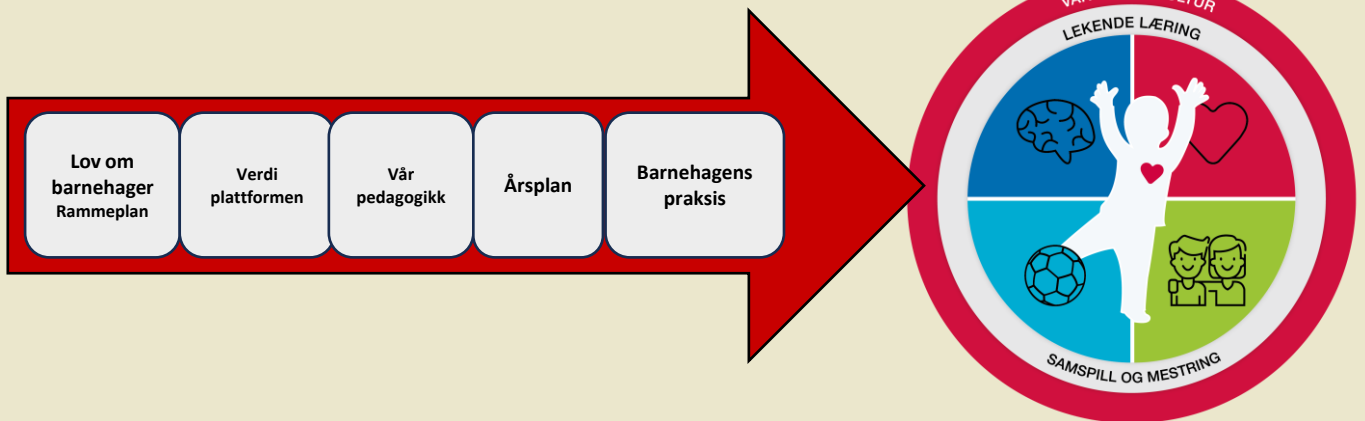
Vår hjertekultur skal være en rød tråd i arbeidet.

Hjertekulturen i Læringsverkstedet utgjør en viktig del av læringsmiljøet som hvert enkelt barn møter i barnehagen. Utvikling, lek, læring og trivsel kommer som resultat av et godt læringsmiljø i barnehagen.

Målet med hjertekulturen er å skape en varm og inkluderende barnehage, der alle barna får gode muligheter til å utvikle seg sosialt, gjennom lek og samspill. Innenfor en slik kultur ser vi at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre. Barna skal få oppleve å føle seg verdifulle gjennom å bli sett, forstått, respektert og få hjelp og støtte til det de har behov for.

«Hjertekultur» kan defineres som; «en atmosfære der alle blir inkludert, og har omsorg for hverandre».

I Læringsverkstedet sine barnehager skal hensynet til barnets beste alltid komme først, og som ansatt i Læringsverkstedet skal vi alltid ha barnet i fokus.

I Konfektfabrikken skal personalet fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Gjennom turtaking i samling, lek og samtale blir barna lyttet til samtidig som de selv trener seg på å lytte. I samspill med både barn og voksne støttes barna til problemløsning, kritisk tenking og undring.

I Konfektfabrikken er vi opptatt av at alle kan lære av hverandre og ønsker å fremme barnas nysgjerrighet over likheter og ulikheter. Gjennom barnehagehverdagen skal de voksne legge til rette for at barna får tid og rom til å bli kjent med hverandre og deres familier samt de ulike kulturene som familiene representerer. De voksne skal også være med på å skape gode opplevelser gjennom å fremme og støtte barna i relasjonsbygging på tvers av kultur og tradisjon. Vi ønsker at alle barna skal oppleve seg som viktige medlemmer av fellesskapet.

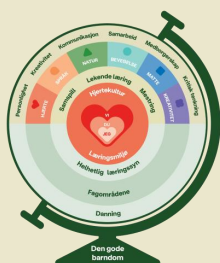
Bærekraft handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Barnehagen har en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftig samfunn. Og med voksne som gode rollemodeller skal barna lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.

Gjennom støtte i selvregulering skal barna få hjelp til å mestre livene sine. Vi vil at barna skal oppleve trivsel, livsglede og mestring. Vi skal forebygge krenkelses og mobbing og ønsker å støtte dem i utviklingen av god selvfølelse. Barnehagen skal gi barna utfordringer i et trygt miljø. De skal få muligheter til å prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Dette innebærer for eksempel å kle på seg selv, protestere, løse konflikter, oppleve å få nei, måtte vente på tur, eller hjelpe andre.

Læringsverkstedets fokusområder

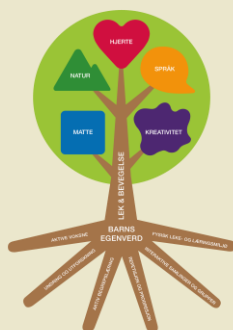
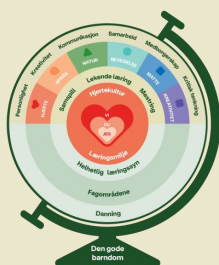
Læringsverkstedets felles fokusområder er:

- **Hjertekultur**
- **Barns utvikling**
- **Danning**

For å få til dette er vi avhengig av **Pedagogisk ledelse**

Barns trivsel er de voksnes ansvar. Vi tror at gode relasjoner, som en rød tråd i alt vi gjør, hever kvaliteten i barnehagen. Gode relasjoner bidrar til å skape et inkluderende og godt psykososialt leke- og læringsmiljø. Barna skal oppleve varme og omsorgsfulle voksne som inviterer til godt samspill. Hjertekulturen vår bidrar til å legge til rette for barns utvikling, både som enkeltindivider og som viktige medlemmer av fellesskapet. Som en naturlig del av vårt arbeide, kjenner vi til og bruker tilknytningsteorier og anerkjennende kommunikasjon som en del av relasjonskompetansen.

Kommunens satsningsområde:

- Barnehagebarn skal ha et trygt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring, og som er fritt for mobbing, vold og overgrep.
- Barnehagebarn skal møte medarbeidere med høy kompetanse og tid til å følge opp den enkelte.
- Barnehagebarn skal få et pedagogisk tilbud som støtter det enkelte barns lek, utvikling og læring.
- Barnehagebarn skal utvikle gode språklige og sosiale ferdigheter gjennom lek i trygge omgivelser.

Konfektfabrikkens satsningsområder

LEK OG SPRÅK

«Den magiske hverdagen»

Barna er vår fremtid og barndommen deres skal bevares.

Sammen med engasjerte, skapende og inkluderende voksne, erfarer barn en leken hverdag med glede, humor og magiske øyeblikk.

- Personalet skal se barns beste og legge til rette for den leken barnet har behov for.
- Personalet skal tørre å by på seg selv.
- Personalet skal gjennom litteratur og fortellinger stimulere språket og danne felles referanser for lek.
- Personalet skal holde seg faglig oppdatert på lek og legger til rette for et godt lekemiljø
- Personalet skal holde seg faglig oppdatert på språk og legge til rette for et godt språkmiljø.
- Personalet skal inspirere hverandre og la seg inspirere.
- Personalet skal kontinuerlig dokumentere og evaluere sin egen deltagelse i lek

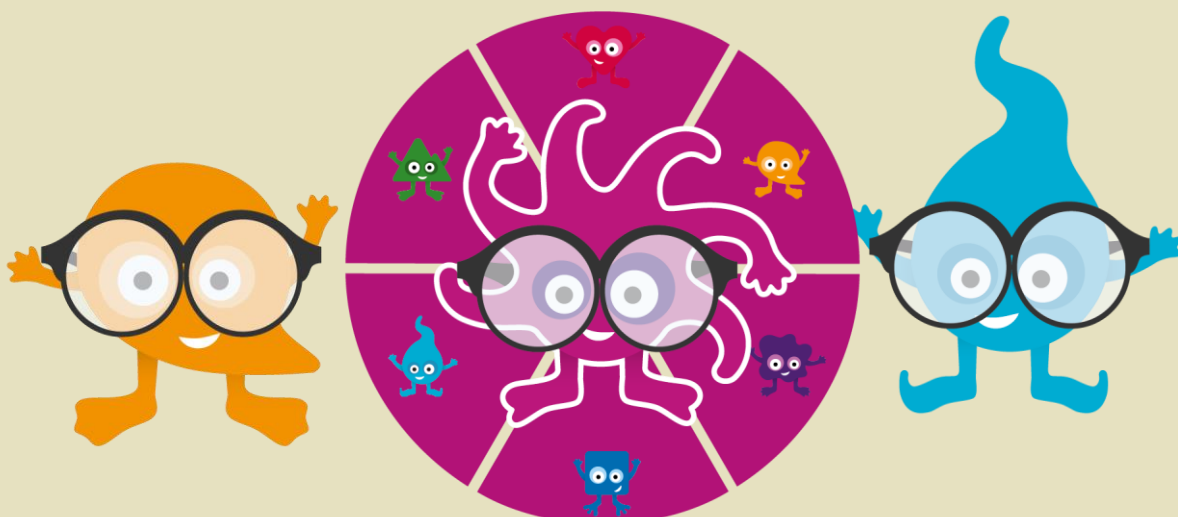
Med lekende læring, samspill og mestring skal vi gi barna grunnlag til å utvikle seg, og bli den beste utgaven av seg selv. Et av barndommens særpreg er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn skal få undre seg, stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre egne erfaringer i et miljø preget av samspill og inkludering.

Lek i Læringsverkstedet Konfektfabrikken skal være gøy og meningsfullt. Hos oss støtter den voksne barns læring gjennom lek på eget initiativ, samtidig som det legges til rette for egnede læringssituasjoner.

Læring med alle sansene. I leken lærer og erfarer barna samspill og sosiale ferdigheter, empati og selvfølelse. Barna leker seg til erfaringer og kompetanse som bidrar til deres læring og utvikling innen alle områder.

Aktive voksne i samspill med barn. Den voksne legger til rette for lek, setter i gang lek, veileder og støtter barns lek, leder lek, deltar i lek og observerer barns lek. Voksne skal bidra til å gjøre hverdagen spennende og utviklende for hvert barn.

Tilrettelagt miljø. Miljøet skal være spennende og innby til nysgjerrighet og et godt samspill. Gjennom lek stimuleres og utvikler barn seg, de får nye erfaringer og tilegner seg ny kunnskap.

Lek

Et av barndommens særpreg er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn skal få undre seg og stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre erfaringer på egne læringsarenaer. Barnehagen skal gi rom for barns ulike perspektiver og opplevelsesverdener.

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Barn leker for lekens egen del. Leken er derfor den viktigste aktiviteten i vår barnehage, og er selve grunnstammen i alle aktiviteter og i vårt pedagogiske konsept. Lek og læring henger tett sammen, siden barn søker mening i alt de gjør og uttrykker seg gjennom lek.

Alle barn skal inkluderes i lek.

Lekende læring er:

• Gøy og meningsfullt

I Læringsverkstedet støtter den voksne barns læring gjennom lek på eget initiativ, samtidig som det legges til rette for egne lærings situasjoner

• Læring

I leken lærer og erfarer barna samspill og sosiale ferdigheter, empati og selvfølelse. Barna leker seg til erfaringer og kompetanse som bidrar til deres læring og utvikling innen alle områder.

• Samspill

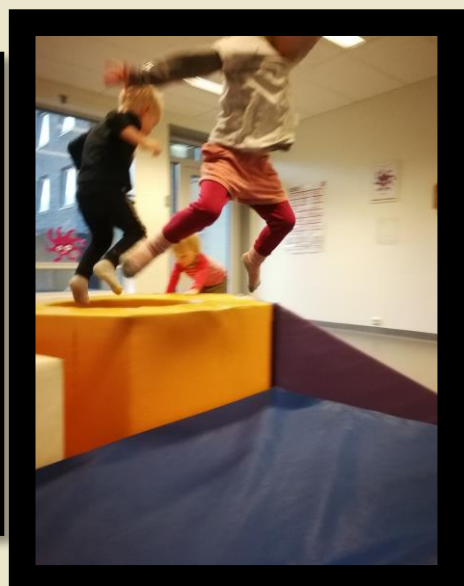
Vi er avhengige av hverandre for å kunne lære. Gjennom et godt samspill finner barn løsninger sammen, lytter og forstår andre, hevder egne meninger og uttrykker egne behov med trygghet. Gode relasjoner fremmer trivsel, læring og utvikling. Derfor evner vi å skape en trygg tilknytning, og vi støtter utforskning. Barna opplever varme og omsorgsfulle voksne som inviterer til godt samspill.

• Tilrettelagt miljø

Miljøet skal være spennende og innby til nysgjerrighet og et godt samspill. Gjennom lek stimuleres og utvikler barn seg, de får nye erfaringer og tilegner seg ny kunnskap.

• Mestring

Hos oss skal alle barn oppleve å lykkes med noe, hver dag. Vi skal skape gode opplevelser og en mestringsglede som favner hele mennesket. Barn støttes og oppmuntres til å uttrykke seg og medvirke i egen hverdag. For oss handler det om å gi barn rom til, i både fysisk og psykisk forstand, å uttrykke seg og møte utfordringer ut ifra sitt nivå. Vi må gi barna muligheter til å møte naturlige utfordringer i løpet av dagen. Det vil bygge den nødvendige mestringstroen som barn trenger for å møte livets utfordringer.

Våre læringsvenner og fagområdene

Lek er representert av **Leke-Liv**. Lek= Læring og er overordnet alle fagområdene, enten vi holder på med Matte, Språk, Hjerter, Natur eller Kreativitet. I lek knyttes alle fagområdene sammen. Barna leker seg til erfaringer og kompetanse innen alle områder. Alle barn skal oppleve å være en del av et inkluderende fellesskap i lek. Deltagelse i lek styrker barnas opplevelse av trivsel, egenverd og mestring.

Bevegelse er representert av **Beveg-Else**. Bevegelse dekker rammeplanens fagområdet *Kropp, bevegelse, mat og helse*. Bevegelse, motorikk og kroppsbeherskelse er en naturlig del av barns hverdag. Gjennom bevegelse opplever barna mestring og de blir kjent med seg selv og sin egen kropp. Beveg-Else oppfordrer de andre læringsvennene til at barna skal bruke kroppen når de skal lære matte, språk osv.

Hjerter er representert av **Hjertrud**. Hjerter er delt inn i tre ulike emner/hjertelag. De tre hjertelagene er "Jeg", "Du", og "Vi". Hvert av de tre hjertelagene tar opp temaer for å styrke barns egenverd, relasjonen til de andre i barnehagen og fellesskapsfølelsen.

Språk er representert av **Rime-Rolf**. Språk dekker rammeplanens fagområde *Kommunikasjon, språk og tekst*

Matte er representert av **Telle-Tariq**. Matte rommer innholdet i rammeplanens fagområde *Antall, rom og form*.

Kreativitet er representert av **Farge-Paletta**. Kreativitet favner barnehagens arbeid med rammeplanens fagområde *Kunst, kultur og kreativitet*.

Natur er representert av **Ute-Mons**. Natur dekker rammeplanens fagområder *Natur, miljø og teknologi og Nærmiljø og samfunn*.

Hjertekultur

Hjertekultur er utviklet av Læringsverkstedet som et verktøy for barnehagens arbeid med sosial kompetanse innen kategoriene JEG, DU og VI.

Hjertekultur er selve kjernen og hjertet i Læringsverkstedets pedagogiske arbeid, og er for oss formålsparagrafen i praksis.

Hjertekultur er en viktig del av vårt arbeid med å sikre barns rett til medvirkning i våre barnehager.

Det er utviklet for å gi barna mest mulig av positive opplevelser som de skal ha med seg resten av livet. Mye av grunnmuren for omsorg, empati, forståelse og toleranse formes i barneårene. Vi har fokus på at hvert barn skal få høre og oppleve at de er verdifulle hver eneste dag.

Hjertekultur dekker rammeplanens fagområde Etikk, religion og filosofi, samt elementer i rammeplanens fagområde Nærmiljø og samfunn. Fagområdet Kropp, bevegelse, mat og helse, samt alle verdiene i barnehagens formålsparagraf dekkes også i arbeidet med Hjertekultur.

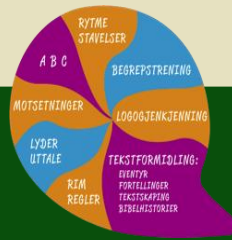
Mål med hjertekultur:

Målet med hjertekultur er å la hvert barn oppleve og erfarer at de er unike og verdifulle. Hvert barn har verdi i kraft av å være seg selv og alle barn i gruppen bidrar på sin måte til å skape barnegruppen og fellesskapet som de er en del av i barnehagen. Vi ønsker å gi barn positive opplevelser i samvær med andre og lære dem sosiale "kjøreregler" som bidrar til et godt sosialt fellesskap. Vi gir barn aksept og forankring i egen identitet og kultur og lærer dem å ha aksept og respekt for andres identitet, kultur, verdier og yringer.

Progresjonsplan for Hjertekultur

	1-2 år	3-4 år	Skolestartere
JEG	Hvem er JEG? Grunnleggende trygghet «Bli» seg selv –finne sin plass i gruppen Realistisk selvbilde og oppleve å være verdifull Bli kjent med følelsene	Jeg klarer! Mestring Et modig hjerte med pågangsmot til å lære- selv når det er vanskelig Finne trygghet i nye situasjoner Viser empati, sine følelser og reaksjoner	Tro på seg selv Ta initiativ til lek Vise akseptable følelsesuttrykk og reaksjoner Bli kjent med og bevissthet om at barnet bestemmer over sin egen kropp.
DU	Samvær med andre Selvkontroll Mitt og ditt Andres følelsesmønster	Evne til å gi og ta i lek Lære å ta kontakt med andre barn på en positiv måte og dele på leker og utstyr. Kunne bli venner igjen etter krangel Gjøre andre glad	Gi og ta imot positive tilbakemeldinger Respekt for andres grenser Vennskap Selvkontroll – jeg kan stoppe meg selv Samarbeidsvillig
VI	Jobbe med relasjonsbygging. Kjenne at man hører til i fellesskapet, Vise medfølelse for andre	Empati, lære hva det vil si å ha respekt. Skape trygghet og tilhørighet til gruppa. I trygge rammer bli kjent med hvordan vi snakker om vanskelige ting.	Samarbeide med andre for å skape noe som er større, mer meningsfylt og morsommere enn det man klarer alene. I trygge rammer få verktøy til hvordan vi snakker om vanskelige ting.

Språk

Språk dekker rammeplanens fagområde «Kommunikasjon, språk og tekst», og inneholder alle elementer som sikrer at barnehagen arbeider med et godt språkmiljø og god språkutvikling for alle barn. Arbeidet med språkutviklingen inngår som en naturlig del i alt av barnehagens arbeid og hverdagsaktiviteter

Mål for språk:

Målet for arbeidet med språk er delt i tre deler som alle er viktige i barnehagens arbeid med språk:

Innhold: Barnet forstår meningen med innholdet

Form: Barnet har god uttale og grammatikk

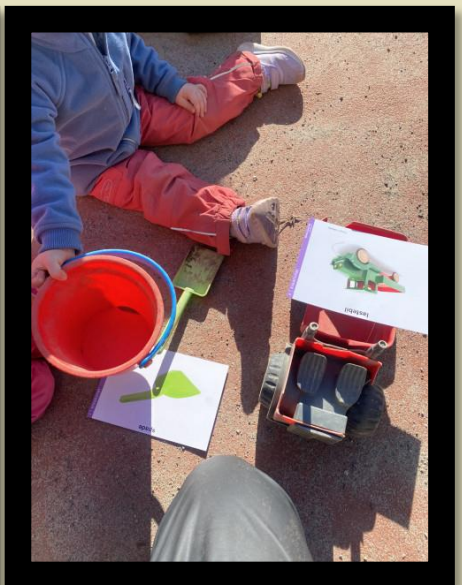
Bruk: Barnet bruker språket i riktig sosial kontekst

I Konfektfabrikken barnehage jobber vi kontinuerlig med språk. Gjennom språket har barn mulighet til å påvirke sine omgivelser og være en del av fellesskapet. Barn trenger språk for å få delta aktivt i lek, og lek utfordrer barnet til å bruke og utvikle språket i samspill med andre barn. Barnet utvikler sitt ordforråd og sin språkforståelse i en kontekst som er trygg og god.

Aktive medarbeidere bruker alle barnehagens aktiviteter til utvikling av barnas språkforståelse. Vi ulike verktøy som støtter oss i arbeidet med å styrke språket;

Ebbenebb: alternativ og supplerende kommunikasjon i hverdagen og vil gjøre dette lett for alle gjennom sang, lek, bøker, plakater mm. En leken ressurs med ASK (tegn-til-tale og symboler), sanger, plakater og begrepskort mm som bidrar til sosial og faglig inkludering av barn med språkfordringer.

BRAVO: en lek som stimulerer barns språkutvikling gjennom å utforske lyder, bokstaver og ord i kombinasjon med sanseerfaringer og fysisk aktivitet

Progresjonsplan for Språk

	1-2 år	3-4 år	Skolestartere
RIM OG REGLER	Barna skal bli kjent med kjente og kjære rim, regler og sanger gjennom sangkort og konkrete. Barnet skal oppleve glede ved å mestre nonverbalt og etter hvert verbalt språk.	Barna skal gjennom lek og gjengir deler av kjente og rim, regler og sanger.	Barna skal erfare å leke og tulle med rim og regler,
LOGO-GJENKJENNING	Barna skal øve opp og evnen til å kunne gjenkjenne logoer, navnet sitt, vær og klærbilder, fagvennene og sangkort	Barna skal bli kjent med og gjenkjenne ulike logoer fra sin hverdag. Læringsverkstedet, butikk, Matvarer som melk, brunost, leverpostei o.l.	Bli kjent med og gjenkjenne ulike kjente logoer de møter i hverdagen og i nærmiljøet. Butikklogoer, Posten, Banken, statsvåpen, o.l.
MOTSETNINGER	Barna skal gjennom hverdagen oppleve samtaler med voksne som bevisst benevner og viser motsetninger. Bruk av motsetninger er med på å hjelpe barnet til å sortere F.eks. stor – liten, tung – lett kald – varm, mørk – lys,	Barna skal få erfare og bli kjent med ulike motsetninger i hverdagen. surt- søtt, hard-myk, lang - kort tykk – tynn, glad – trist, opp -ned inne –ute, foran – bak, først – sist, mye- lite	Barna skal ved bruk av motsetninger få hjelp til å gruppere begreper og forstå at det finnes ulike grader, nivåer og variabler av begrepet. F.eks.. få- mange, tom -full, våt -tørr , over- under høy- lav, gammel- ny, høyre- venstre, glatt- ru
LYDER/ UTTALE RYTM/ STAVELSER	Gjenkjenne navnet sitt og bokstavlydene A, B, E, F, I, L, M, O, U, Æ, Ø, Å Barna skal gjennom rytme og stavelser få mulighet til å stimulere	Gjenkjenne lydene til hele alfabetet Barna skal gjennom lek, lære å klappe egne navn og gjenkjenne melodier.	Barna skal kunne lytte ut lyder og rytmer. Barna skal få mulighet til å bli kjent med fordelingen av trykklette og trykk tunge stavelser. I blå klokke: tung-lett-lett.
TEKST-FORMIDLING	Barna skal bli kjent med kjente eventyr og fortellinger gjennom gjentatt høytlesning, konkretisering, sang og lek.	Barna skal oppleve gjenfortelling og med støtte fra voksen øve på å lage egne historier.	Barna skal oppleve høytlesning daglig, som stimuler barn til å lage indre bilder, utvikle fantasi og øke konsentrasjonsevnen Barna skal oppmuntres til å lage egne fortellinger/ historier
BEGREPS-TRENING	Barna skal oppleve voksne med «radiostemme» som bader barna i begrepene barna har rundt seg. Barna skal oppleve aktive voksne som trener opp dialogen og er bevisste på hverdagssamtaler gjennom den pedagogiske hverdagen.	Bruker språket for å uttrykke følelser. Lære å bruke språket for å oppnå det man ønsker og etter hvert gå over fra gråt til ord for handling. Gjennom boklesing, samtale og undring bli kjent med begreper rundt egen kropp, seksualitet og grenser.	Barna skal gjennom samtale, boklesing og lek bli kjent med over og underbegreper. Barna skal forstå og utføre kollektive beskjeder Barna skal få en forståelse for grunnleggende tidsbegreper (i går, i dag, senere, i ettermiddag) Gjennom boklesing, samtale og undring, bli kjent med begreper rundt egen kropp, seksualitet og grenser.

Mattelek

Mattelek er matematikk og lek satt i system, og rommer innholdet i rammeplanens fagområde «Antall, rom og form».

Barn er i tidlig alder naturlig nysgjerrig og starter tidlig utviklingen av sin matematiske kompetanse. Barnehagens arbeid med fagtemaet Mattelek lar barn leke og erfare matematikk på en variert måte som gir en begynnende matematisk forståelse.

Mattelek for skolestarterne er en viktig del av dette fagtemaet i barnehagen.

Mål for mattelek:

Barna skal bli kjent med logisk og matematisk tenking knyttet til deres hverdag, og skape motorisk glede, trygghet og utfordringer.

Form

How can children become familiar with geometric shapes, learn differences and similarities, copy, make and use them in play.

Tall og mengder

Telling forms the basis for children to discover number patterns.

Rim, rules and songs are fine activities to use for learning about numbers and quantities. Use Telle-Tariq!

Posisjon og plassering

Position and placement gives children experience in spatial understanding.

In which situations can we make rows and jobs with position and placement, who is first, last who stands in the row?

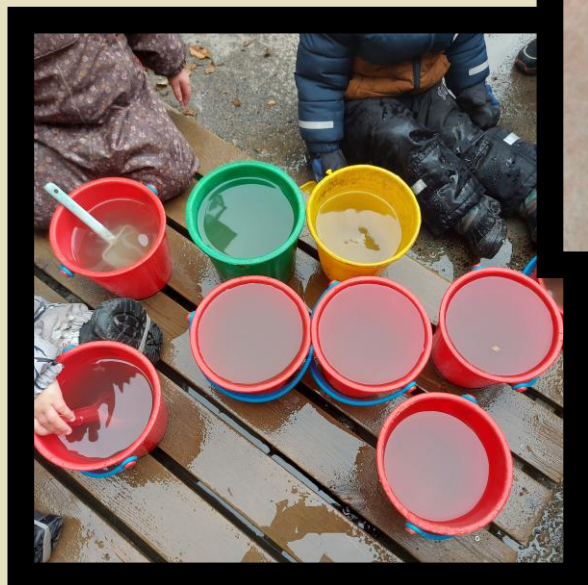
Størrelser, mønster og sortering

Sorting is about grouping according to certain criteria, size, height, length, color and more.

Sorting can be done both inside and outside. Use children's imagination to create new patterns.

Mål og vekt

How can you let children experience at different ages how heavy and light something is, how short and long something is?

Progresjonsplan for mattelek

	1-2 år	3-4 år	Skolestartere
Form	Barna skal få mulighet til å eksperimentere og leke med geometriske former som trekant, firkant og sirkel.	Barna skal få kjennskap til de grunnleggende geometriske formene: sirkel(runding) trekant rektangel (lang firkant) Barna skal få kjennskap til begrepene hel/halv og kunne skille likhet og ulikhet på former i hverdagen (sko er forskjellig fra støvel. Osv.)	Barna skal skille mellom de ulike former, Erfare, utforske og leke med form. Bli kjent med kroppens form anatomi.
Tall og mengder	Begynnende peketelling 1-10, gjennom sang og regelleker. Barna skal bli kjent med mengder gjennom deltakelse og utforskning i matlaging	Kunne telle og gjenkjenne tall fra 1 - 10 (regletelling, rekketelling og baklengstilling). Få forståelse for tallmengde. Barna skal få oppleve glede over å utforske, og leke med tall og mengder, både i organisert og spontant i hverdagssituasjoner.	Bli kjent med tallrekka opp til 20 og gjenkjenne tallene. Kjenne igjen symboler på en terning. Få erfaring med flyttetelling og de viktigste begrepene knyttet til tall og mengder: "alle, ingen, mange, få, noe. Flest og færrest, like mange, ikke like mange, flere enn og færre enn".
Posisjon og plassering	Barna skal kunne gjenkjenne dagsrytmen: Først leke og så rydde, samling og så spiser vi. Ukedager og måneder. Opplive voksne som undrer seg sammen om «Hva kommer før og hva kommer etter? Hvem sitter ved siden av deg? Hvilke klær må først på?»	Kjenne til ukedagene, måneder og de forskjellige årstidene. Kjenne til motsetninger og preposisjoner. Opplive voksen som undrer seg sammen med barna om «Hvor vi er nå? Hvor kommer jeg fra?»	Kunne navn på ukedagene og etter hvert rekkefølgen på de. Kjenne igjen tidsbegrepene; I går, i morgen, tidligere, senere. Gjennom samspill med voksne få perspektiver på verden og univers. «Hvor er vi i forhold til universet? Når levde dinosaurene? Hvor langt er det til stjernene?»
Størrelse, mønster og sortering	Barna skal oppmuntres til å bli oppmerksomme på likheter og ulikheter Begynnende forståelse av nå og etterpå.	Kjenne til begreper som stor- liten, og forskjellen på ulike mønstre. Kjenne igjen de fleste fargene og vite hva de heter og kunne kategorisere etter størrelse og farge.	Gjennom samtale og undring i samspill med voksen få en forståelse for forskjellen mellom høyde og alder, størrelse og tyngde.
Mål og vekt	Bli kjent med begrepene lang-kort, tung-lett, full-tom høy-lav, stor-liten	Med støtte fra en voksen måle opp ulike matvarer, og bli kjent med ulike målebegrep som kg, hg, gram, liter Kunne skille mellom tung og lett	Kunne bruke ulike begrepet knyttet til mål og vekt. Få erfaring med ulike målenheter gjennom hverdagslige aktiviteter.

Kreativitet

Kreativitet favner barnehagens arbeid med flere av rammeplanens fagområder, men først og fremst Kunst, kultur og kreativitet.

Kreativitet er et omfattende fagtema og er svært ofte del av barnehagens pedagogiske arbeid med våre andre fagtema. Å stimulere barns fantasi og skaperglede er en av våre viktigste oppgaver.

Vi ønsker at de skal oppleve gleden ved å skape ting selv, og gleden av å skape ting sammen med andre.

Tryggheten og opplevelsen det gir å utfolde seg, er viktig for ethvert barn og blir verdifull ballast for barna resten av livet.

Ved å ta i bruk fantasien og utvikle kreativ tenkning danner vi et grunnlag for at hvert barn kan uttrykke seg på sin måte.

Det er viktig at de voksne er lyttende og oppmerksomme i spillet med barna i den kreative prosessen slik at de får lyst til å utforske de ulike områdene i kreativitetspaletten.

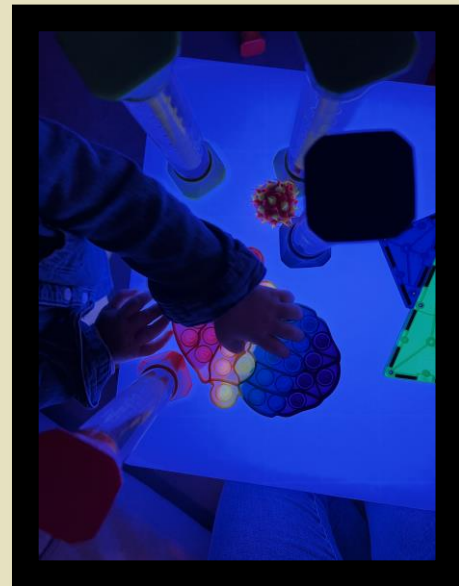
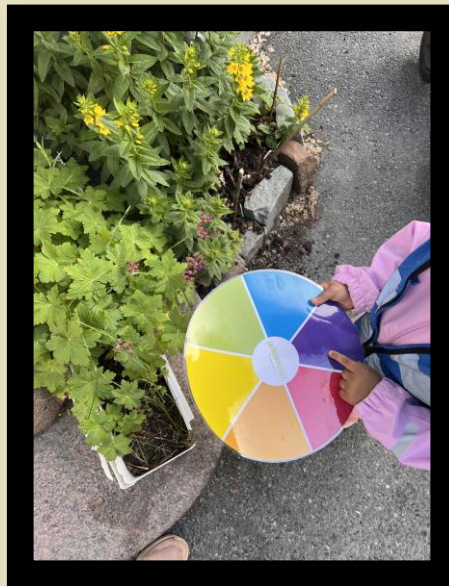
I prosessen skal vi fokusere på hvert barns sterke sider og interesser, og lytte til hva de føler, uttrykker og mener.

Vi vil at hvert barn skal få utfolde seg gjennom musikk, dans, sang, tegning, drama, film, fortellinger og lek.

Vår jobb er å gi fantasien næring og ideene vinger hver eneste dag.

Mål for kreativitet:

Barna skal få erfaring i ulike kreative uttrykk, og ulike ferdigheter og teknikker. De skal oppmuntres til å skape sitt eget uttrykk

PROGRESJONSPLAN FOR KREATIVITET

OMRÅDE	1-2 år	3-4 år	5 år
DRAMA	Sammen med lekende voksne skal barna bli kjent med effekten av stemmebruk og bevegelser i lek. Personalet skal aktivt bruke kroppen i lek og støtte barn i deres personlige utvikling	Barna skal få være med å kle seg ut og ha roller i dramatisering av enkle fortellinger og eventyr Sammen med lekende voksne skal barna støttes i å utforske leken og utvikle den videre	Øve på bestemte roller og få oppleve å få verdifull erfaring ved å vise seg frem og formidle til andre Voksen skal skape rom for barna til å gi slipp på virkeligheten og gå inn i ulike roller.
MUSIKK/ SANG/ DANS	Syng sangene så ofte at barna blir kjent med dem og kan dem Få mulighet til å oppleve ulike sjangre og rytmer. Få rom til å danse og utfolde seg.	Lære ulike sanger knyttet til årstid/høytid og lignende. Bli kjent med ulike rytmer og bevegelser Lytt til ulike musikkjangere.	Lage og bruke rytmeinstrumenter. Høre på og bevege seg til ulik musikk. Bruke sprell levende
MALING	Bli kjent med farger gjennom prosesser. Bevisstgjøre kroppens muligheter gjennom maleaktiviteter.	Bli kjent med fargesirkelen. Få erfaring med ulike typer maling og malingsteknikker. Opplive glede over å skape med farger.	Få kunnskap om primærfarger og blanding av farger. Barna skal ha tilgang til, bli kjent med og utforske utstyr og rekvisita.
TRE-ARBEID	Få erfaring med kreativ lek gjennom kapla, pinner og kongler.	Gi barna erfaring med hvordan vi gjennom fantasi kan skape figurer av det vi finner i naturen.	Få erfaring med forskjellig materialer og verktøy som hammer, kniv og sag.
TEGNING/ BILDE	Øve opp pinsettgrep. Trene på øye-håndkoordinering. Gi erfaring gjennom å legge til rette for varierte tegnemuligheter.	Fortsette å styrke pinsettgrep, trene på øye-håndkoordinering og finmotorikken. Få kjennskap til ulike effekter av ulike fargematerialer.	Verktøy for tanken, kreativiteten, sosial og kulturell deltakelse.
TEKSTIL	Leke med materialer garn, tråd, stoff og trykk.	Skape nysgjerrighet og kreativitet rundt tekstiler. La barn få utfolde seg og uttrykke seg gjennom tekstiler.	Få erfaring med vev- og sy-teknikker.
SKULPTUR	Leke med den taktile sensen med tredimensjonale materialer.	Legge til rette for god trening i funksjonell hånd og fingergrep gjennom modellering.	Få oppleve gleden av å konstruere og forme tredimensjonale materialer og øve opp logisk tenkning.
DESIGN/ ARKITEKTUR	Bli kjent med egen avdeling og barnehagens forskjellige rom.	Bli kjent med ulike bygninger og ting i nærmiljøet.	Se på ulike typer hus når vi er på tur. Kikke etter hus i billedbøker. Øve på å konstruere etter bruksanvisning
FILM/FOTO	Barna skal sammen med voksen få mulighet til å studere og samtale om ulike tema og forskjellige uttrykk i k foto.	La barna få kjennskap til og veiledning i å bruke digitale verktøy.	Ta jevnlig bilder av barna i ulike situasjoner

Natur

Natur dekker rammeplanens fagområder Natur, miljø og teknologi og Nærmiljø og samfunn. I vårt fagtema Natur inngår biologi, fysikk, kjemi, zoologi og geologi som viktige temaer som barnehagen skal inkludere og la barna gjøre erfaringer med i arbeidet med dette fagtemaet.

Rammeplanens fagområde Kropp, bevegelse, mat og helse er også del av fagtemaet Natur.

Læringsverkstedets barnehager er aktive brukere av natur og nærmiljø.

Barna skal oppleve og erfare variasjonene i de fire årstidene og naturens mangfold.

De skal få undre seg og eksperimentere og få forståelse for bærekraftig utvikling, samspill i naturen og mellom mennesker og natur. Barna skal være ute hver dag.

Alle barnegrupper skal minst ha en turdag i uken.

Natur

I naturfag leker og lærer barna om hva som vokser i skogen, hva trær og busker heter.

De går på oppdagelsesferd i nærmiljøet for å lete etter insekter, edderkopper og skruketroll.

Vil man studere dem nærmer putter man dem i en plastboks og ser på dem gjennom forstørrelsesglass.

De blir kjent med noen av steinene/bergarter som finnes i uteområdet, de blir kjent med dyr, fugl og insekter.

Miljø

Miljøvern er sentralt i barnehagen. Vi vektlegger bærekraftig utvikling og tenker gjenbruk av materiell og mindre forbruk der det er mulig, Vi tar vare på naturen og viser hensyn når vi ferdes ute.

Teknikk og utforskning

Å ha forskjellige eksperimenter er spennende. Barn liker å utforske! Ved å gjøre samme forsøk en mengde ganger begynner de å glede seg, for de vet hva som kommer. Det er spennende å vite hvordan en forbereder forsøket og får det hele til å fungere.

Mål for fagtemaet Natur

Barna skal få utforske og oppdage nærmiljøet sitt og bli kjent med ulike planter og dyr, landskap, årstider og vær.

PROGRESJONSPLAN FOR NATUR

	1-2 år	3-4 år	Skolestartere
NATUR	<p>Barna skal oppleve glede ved å være ute i all slags vær.</p> <p>Skal få mulighet til å leke med ulike naturmaterialer f.eks. sand, vann, jord, pinner, stein, blomster og blader.</p> <p>Barna skal oppleve glede, undring og nysgjerrighet i møte med naturen, planter, fugler, dyr, småkryp og insekter.</p>	<p>Barn skal oppleve glede av å ferdes i naturen og skal gjennom sansene bli kjent med naturens ulike årstider.</p> <p>Får erfaringer med og kunnskaper om dyr og vekster og deres gjensidige avhengighet og betydning for bærekraftig utvikling</p>	<p>Være kjent med de store variasjoner mellom de ulike årstidene i Norge, og være oppmerksomme på naturens endring og vekslng.</p> <p>Barna skal få en begynnende forståelse for samspillet i naturen og samspillet mellom naturen og menneskene, og få mulighet til å filosofere over naturens gang og livssyklusen.</p>
MILJØ-eksperiment	<p>Gi barna mulighet til kreativ utfoldelse og utforskning i naturen</p> <p>Bidra til økt interesse for hva naturen har å by på</p> <p>Forståelse for hvorfor vi ikke bør kaste søppel i naturen</p>	<p>Barn skal få mulighet til å glede seg over naturopplevelser gjennom å undre seg, eksperimentere og oppleve samtaler med voksen om fenomener i naturen.</p> <p>Få en forståelse av hvordan en bruker og samtidig ivaretar miljøet og naturen.</p>	<p>Lære å iakttå, undre seg, eksperimentere, systematisere, beskrive og samtale om fenomener i den fysiske tilværelse.</p> <p>Lære å gjøre bruk av naturen til nytteredskap</p> <p>Barna skal få et bevisst forhold til å ta vare på miljøet og naturen.</p>
TEKNIKK-trafikk -førstehjelp	<p>Gi barna gode holdninger til trafikk og trafikksikkerhet.</p> <p>La barna praktisere førstehjelp gjennom lekende læring</p>	<p>Få forståelse for hvordan vi bør ferdes i trafikken</p> <p>Barna skal få kjennskap til hvordan man skal behandle sår/sårskader.</p> <p>Barna skal få kjennskap til nødnummeret og hvordan gi riktig melding.</p>	<p>Få erfaring med hva ulike symboler i trafikken betyr</p> <p>Barna skal få kjennskap til å hjelpe en bevisstløs person, ved å legge vedkommende i stabilt sideleie.</p>
KROPP BEVEGELSE	<p>Barna skal oppleve voksne som oppmuntrer dem til å klare ting selv, som f.eks. å drikke av kopp og spise med skje, kle av seg plagg som jakke og lue</p> <p>Bli kjent med kroppen sin og lære navn på noen kroppsdelar. Oppleve glede og mestring</p>	<p>Erfaring med å ferdes i ulikt terreng</p> <p>Forståelse for kroppens mange mekanismer og hvordan kroppen fungerer.</p> <p>Barna skal utvikle fin og grovmotoriske ferdigheter.</p>	<p>Barna skal få oppleve positiv selvfølelse gjennom å mestre fysisk aktivitet</p> <p>Barna skal prøve ut egne muligheter og lære å kjenne egne begrensninger.</p>
HELSE	<p>Barn skal få et positivt forhold til egen kropp gjennom lek og bevegelse i samspill med aktive voksne.</p> <p>Delta i daglige rutiner som gir barna kjennskap til god hygiene.</p>	<p>Bli trygge på egen kropp og få en positiv oppfatning av seg selv</p> <p>Bli kjent med egne følelser og øve på selvregulering.</p> <p>Lære betydningen av sunn kost og god hygiene.</p>	<p>Barna skal få respekt for sin egen og andres kropp og for at alle er forskjellige.</p> <p>Respektere andres grenser.</p> <p>Barna skal oppleve å bli møtt på sin interesse for kroppens funksjon, og få utforske og undre seg over bakterier, smitte og hygiene</p>

Et godt måltid

Et godt måltid - mer enn bare mat

Gjennom mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse. Rammeplanen (2017).

Læringsverkstedet har utviklet sitt eget matkonsept «Et godt måltid» i samarbeid med Arne Brimi og Ryfylkekokken Frode Selvaag. Samarbeidet med Arne og Frode gir oss kunnskap om nye smaker og matretter, norsk kulturarv, samt den viktige koblingen mellom mat, natur og helse.

Mat er en viktig del av alle kulturer og måltidet gir barn og voksne anledning til å samles i fellesskap rundt bordet. «Et godt måltid» er mer enn mat. Det handler om smak, mattradisjoner og råvarer, men også om matlaging og måltider som pedagogiske aktiviteter som inkluderer og legger til rette for barns medvirkning og deltagelse. I barnehagen er også måltider en viktig arena for arbeid med sosial kompetanse, barns vennskap og forebygging av mobbing. Vi ønsker at barna skal bli glad i mat, våge å teste nye smaker, utvikle nye vaner, oppleve fellesskap, mestring og glede ved å klare selv, samles rundt bordet og dele måltider med andre

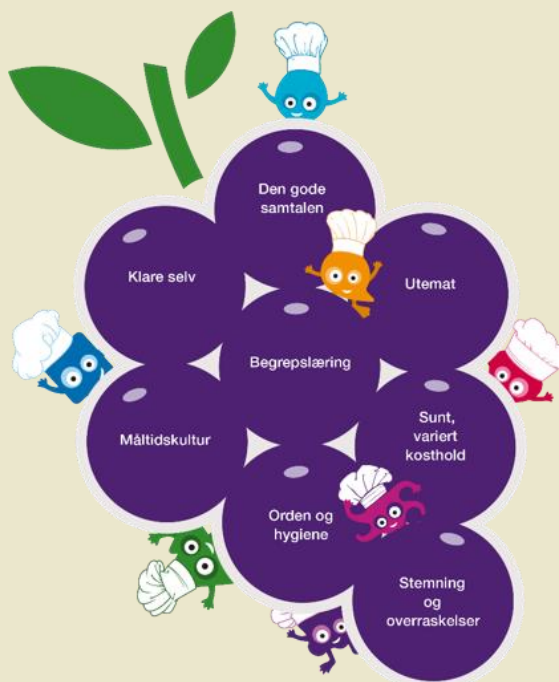
Hos oss i Konfektfabrikken er Et godt måltid en naturlig del av barnehagehverdagen gjennom hele dagen. Vi har et ønske om at barn skal oppleve matglede og sitte igjen med en opplevelse av at måltidet er en god stund å være en del av.

Gjennom fokuset på barns medvirkning og deltagelse rundt måltidsituasjonen kobler vi på fagområdene; språk, natur og matte. Hjertekulturen skal være den viktigste ingrediensen i måltidet, krydret med humor, glede, samtaler og et inkluderende fellesskap. Måltidenes pedagogiske funksjon vektlegges gjennom fokus på sansing, spiseutvikling, kunnskap om mat og matens opprinnelse, sosialt samspill, matprat, språk/begreper.

Hos oss er det viktig at barna involveres både før, under og etter måltidet. Ordensbarna har ansvar for å hente tralla på kjøkkenet og for å dele ut mat og vannflasker. Under måltidet legger vi til rette for at barna spiser selv og å «prøve, øve og mestre» med støtte fra voksne. Vi vil også bidra til at barna tilegner seg gode vaner og holdninger rundt mat, måltid og hygiene.

Vi ønsker å bidra til bærekraft og redusere matsvinn. Gjennom å servere flere små porsjoner og at barna selv er med på å veie matrestene, ønsker vi å bidra til et bevisst forhold til matsvinn og rettferdig fordeling av ressurser.

Maten lages fra bunnen av og vi har som mål at barna får kunnskap om hvor maten kommer fra. Vi ønsker at barna skal få gode smaksopplevelser både fra den norske tradisjonskosten og fra andre land og kulturer. Når vi kan, velger vi sesongbasert mat og bruker mye grønnsaker, belgvekster og korn. Vi tilbyr solid og næringsrik mat som ruster barna for vekst og aktiv lek.

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jmf. Lov om Barnehage §3 , grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon artikkel 12 nr.1.

Barn ønsker å påvirke egen hverdag og i Læringsverkstedets barnehager skal alle barn få muligheten til å bli sett, hørt og anerkjent. Vi ser på barna som kompetente og bidrar til at alle barn får mulighet til medvirkning og innflytelse.

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jmf. Barnehageloven §3, grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon artikkel 12 nr.1

FNs barnekonvensjon vektlegger at barn har rett til å si sin mening i alt som vedrører det, og barns mening skal tillegges vekt. Hvor omfattende medvirkningen vil være, og hvordan retten til medvirkning praktiseres, vil være avhengig av barns alder og funksjonsnivå. Personalet har ansvar for at alle barn uansett funksjonsnivå, alder og kjønn, får oppleve at de selv og alle i gruppa er viktige i fellesskapet.

Medvirkning handler om at forholdet mellom voksne og barn er preget av likeverdighet.

Å ha medvirkning betyr ikke at barnet får gjøre akkurat slik det vil, men få mulighet til å si sin mening om noe og bli lyttet til, Medvirkning rommer mer enn medbestemmelse .Begrepet kan forstås som å gjøre noe sammen. Vi ser på barna som kompetente, og bidrar til at alle barn får muligheter til medvirkning og innflytelse. Med denne innstillingen legger vi til grunn at barn har lyst til å lære, og er nysgjerrige av natur. Det er barnas interesser og spontane spørsmål som skal danne grunnlaget for små og store prosjekter i barnehagen. Gode relasjoner og en positiv dialog mellom barna og personalet og mellom personalet og foreldrene er en forutsetning for å kunne ta barnas medvirkning på alvor.

Gjennom hverdagslige situasjoner i Konfektfabrikken får barna mulighet til å bruke sin «stemme» til å si mening . Det kan være i lek, under måltidet, i samlingsstunden eller for eksempel garderoben. Barn trenger trening i å reflektere og ytre sine meninger, og gjennom hjerteprogrammet legger personalet til rette for å ha egne barnemøter, som kan være en fin måte å øve på refleksjon og å få frem barnas stemme.

Alle barn skal få mulighet til å dele sine tanker og betraktninger, de skal være trygge nok til å vise følelser, kunne velge hvilken frukt de ønsker å spise, komme med forslag til sanger som skal synges, velge hva som skal bygges, eller få mulighet til å finne ut hvordan maurene har det i sin maurtue.

Gjennom arbeidet med å støtte barn i å finne sin egen stemme skal personalet i Konfektfabrikken støtte barn i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner. Og videre skal personalet forebygge og stoppe diskriminering, mobbing og krenkelser og hindre uheldige samspillmønstre.

MÅL og TILTAK

- Vi planlegger og gir mulighet til at barna kan medvirke hverdagen gjennom samling og hverdagssamtaler.
- Vi har gode samtaler med barna både individuelt og i grupper. Gjennom å ha gode rutiner og fordele barna inn i mindre grupper som gir rom og tid til å prate.
- Alle barna blir sett og hørt, gjennom å sikre gode små grupper gjennom dagen
- Vi lytter og observerer for å finne ut av hva barna er opptatt av, og får det frem i praksis. Fast vakt kartlegger leken og lekemiljø fast tid.
- Vi gir rom og tilrettelegger for spontane "her og nå" situasjoner, gjennom å ha tilstedeværende ansatte som vet når man kan endre på planer og ser barnas behov først.
- Vi bruker observasjon for å kartlegge og evaluere barns behov og utvikling

Overganger

Ny i barnehagen

Det å begynne i barnehagen skal oppleves som en trygg og god start, både i forhold til utvikling av trygghet og tilhørighet. Tilvenning, trygghet og tilhørighet er nøkkelord i forbindelse med alle overganger i løpet av barnehetiden. Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid, slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. I Læringsverkstedet Konfektfabrikken er vi opptatt av at både barnet og foreldrene skal føle seg velkomne, og møte et kompetent og omsorgsfullt personale.

Praktisk

Vi sender mail til nye foreldre med utstyrsliste og informasjon om tilvenning i forkant av oppstart. Vi inviterer også til besøk i barnehagen. Dette gjør vi blant annet gjennom å ringe opp nye foreldre i forkant av oppstart og videre invitere til besøk i barnehagen. Foreldre får tilsendt informasjonshefte «Foreldreperm- en god start» som gir innblikk i våre visjoner, samt. praktisk informasjon om barnehagen og oppstart.

Tilvenning

En god tilvenning handler om at vi prøver å tilpasse barnets rutiner og organisere tid og rom, slik at barnet får tid til å bli kjent, etablerte relasjoner i sitt tempo og knytte seg til personalet og de andre barna. Vi har også stort fokus på mindre grupper og rom for barnets følelser. Det handler også om god kommunikasjon mellom hjemmet og barnehagen. Når barnet begynner i barnehagen skal vi sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Fra småbarn- til storbarnsavdeling

Når barnet skal bytte avdeling fra småbarn til storbarn, legger vi til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personalet på storbarnsavdeling i god tid før et planlagt bytte. Vi har et tett samarbeid mellom avdelingene og gjennom året er personalet bevisste på å gjøre seg kjent med de ulike barnegruppene.

Overgangen fra småbarn til storbarn er individuell, og noen barn trenger en lenger tilvenningsfase enn andre. Det er viktig å huske at ingen barn er like og at vaner, forutsigbarhet og trygghet er viktig for en god tilvenning.

De barna som skal over til storbarnsavdeling får gjennom våren, siste året på småbarnsavdeling, delta i faste smågrupper sammen de yngste på storbarnsavdeling, enten på fagrom eller på storbarnsavdeling. Da er personal fra småbarnsavdeling og storbarnsavdeling sammen med barna og legger til rette for lek.

Pedagog fra småbarn og storbarn har en overgangssamtale der vi tilrettelegger best mulig for barnet.

Tilvenningsperiode gjennomføres i nært samarbeid med foreldrene.

Det er viktig at barna får en rolig start den første tida på ny avdeling. Selv om de er kjent i barnehagen, er det mye nytt og en stor overgang fra liten til stor avdeling. Det er både et høyere tempo og flere barn, som gjør at de kan bli ekstra slitne den første tiden. Barna kan trenge litt ekstra tid ved levering helt i starten av det nye barnehageåret, og det er fint om foreldrene kan ta seg god tid på morgenen.

Fra barnehage til skole

For våre «skolestartere» har vi en intensjon om å gjøre det siste året i barnehagen litt spesielt. De skal oppleve den avsluttende tiden i barnehagen som spennende, utfordrende og en tid hvor iveren etter å erobre nye kunnskaper skyter fart (Veilederen fra eldst til yngst, 2009).

Barna skal få ta avskjed med barnehagen på en god måte og glede seg til å begynne på skolen. De skal få oppleve at det er en sammenheng mellom barnehage og skole. Barnehagen følger kommunens prosedyre for overgang mellom barnehage og skole.

Barnehagen har egen «Førskoleklubb» for skolestartere det siste året i barnehagen for å skape fellesskap blant de eldste barna.

Barnehagen arrangerer avslutning for skolestarterne, i Læringsverkstedet Konfektfabrikken er dette overnatting i juni før skolestart.

Barnehagen kaller inn til overgangssamtale for de barna som skal begynne på skolen.

Barnehagen overfører nødvendige dokumenter/opplysninger om barnet til skolen i samråd med foreldre.

Barnehagen deltar på samarbeidsmøter med kommunen.

Barnehagen besøker skolene før skolestart.

En viktig del av Førskoleklubbens mandat er å planlegge et pedagogisk innhold som ivaretar hvert enkelt barn og som skaper gode forutsetninger for overgangen mellom barnehage og skole.

I Førskoleklubben vil vi derfor ha fokus på:

- Samarbeid og empati.
- Selvstendighetstrening
- Motta og følge kollektive beskjeder
- Vente på tur
- Skrive navnet sitt
- Blyantgrep
- Førstehjelp
- Trafikkopplæring
- Brannvern
- Ivareta barnas motivasjon og lærelyst
- Barns medvirkning og mestring

Pedagogisk virksomhet

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet. Barnehagen er forpliktet til å begrunne, planlegge, vurdere og dokumentere at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Pedagoger i barnehagen har fire timer ubunden tid i uka som skal brukes til å planlegge det pedagogiske tilbudet.

Dokumentasjon

Rammeplanen fastslår at dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet inngår som en viktig del av barnehagens arbeid. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Også for å synliggjøre hva vi gjør i barnehagen overfor både barn og foreldre.

Evaluering

Det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Pedagogiske evalueringer danner grunnlag for vurdering. Vi skal kontinuerlig evaluere alt vi gjør. Dette er en viktig del av arbeidshverdagen i barnehagen.

Barnehagen gjør følgende når det kommer til dokumentasjon og vurdering:

- Vi har jevnlig møter som avdelings-, pedagog-, og personalmøter, samt refleksjonsgrupper for å planlegge og evaluere pedagogikkens innhold, personalet og barnegruppen. Evaluering og videre arbeid blir synliggjort i avdelingenes månedsplaner i MyKid.
- Vi planlegger aktiviteter ut fra progresjonsplanen for fagområdene for å sikre kvalitet. Samling og aktivitetsplan skriftlig gjøres og deles med hele personalgruppen.
- Vi bruker kontinuerlig Kari Papes observasjonsskjema inn mot lekemiljø og relasjon.
  - Hvordan er barnets lek?
  - Hvor og hvem og hva leker barna med?
- Vi støtter oss til kartleggings skjema som ASQ, TRAS og ALLE MED i samråd med foreldre.
- Vi følger opp tilbakemeldinger vi får fra foreldre.
- Det gjennomføres brukerundersøkelser en gang i året. På bakgrunn av resultatene som kommer frem av undersøkelsene, blir det iverksatt tiltak i form av handlingsplan for barnehagen og avdelingene.
- Aktiviteter i barnehagehverdagen dokumenteres med bilder og små praksisfortellinger. Dette synliggjøres både gjennom at barns kreasjon og bilder av barn i aktivitet blir hengt opp til utstilling på avdeling og legger opp til samtale og refleksjon sammen med barna. Bilder deles i MyKid.
- Vi gjennomfører medarbeiderundersøkelser en gang i året og personalet kartlegger seg selv kvartalsvis i samspill med styrer/ pedagogisk leder ut ifra det pedagogiske treet, og lager tiltak for videre arbeid ut fra resultater.
- Fellesarrangement for hele barnehagen vurderes/evalueres i etterkant avdelingsvis.
- Med utgangspunkt i data og funn fra prosjekt som ReKomp, jobber barnehagens personal med fokusmål rundt
- Regelmessig kartlegging der vi evaluerer egen praksis både innad på avdeling, men også individuelt.

Arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. (Rammeplanen, 2017).

Barnehagen benytter ulike arbeidsmåter for å ivareta enkeltbarn, barnegruppe og lokalmiljø.

Prosjektarbeid

Tar utgangspunkt i barns initiativ/interesser, deres undring leder utvikling av innhold og prosess i prosjektet. Dette er en måte hvor barns medvirkning kan ses som praksis i barnehagen. Prosjektarbeid dannes og formes ut fra barnas ideer, interesser og nysgjerrighet. I prosjektene handler det om å få tak i hva barna er opptatt av for deretter å inspirere, motivere og legge til rette for aktiviteter, lek, undring og læring. Å arbeide med prosjekter gir barna og den voksne mulighet til å fordype seg og reflektere sammen om et emne. Barna får en unik mulighet til å medvirke i egen hverdag og egne læringsprosesser.

I Konfektfabrikken arbeider vi med å møte og ivareta barns undring og lærelyst ut fra ulike innfallsvinkler. Vi veksler mellom å arbeide med spennende temaer knyttet til årets gang, tradisjoner og fagtemaer som er planlagt av de voksne, til å fordype oss i prosjekter initiert av barna selv.

Temaarbeid

Styrer og pedagoger utarbeider innhold og prosess i samarbeid med barnehagens øvrige medarbeidere. Temaarbeid innebærer at vi over en periode konsentrerer oss om et bestemt og avgrenset område som de voksne har planlagt sammen med barna.

Gjennomføringen av planene skal ivareta barnas innspill og medvirkning.

Repetisjon

Repetering av kjernestoffet i våre fem fagtema. I samling, aktiviteter og overganger får barna sammen med personalet gjenta de samme sangene, rutinene og aktivitetene. Dette er gjenkjennbart og skaper trygghet. Gjennom faste fagdager planlegger personalet at alle fagområder blir inkludert i både tema og prosjektarbeid. Det er med på å skap forutsigbarhet for barna, samtidig som det sikrer at alle barn får oppleve de ulike aktivitetene mulighet til å lære over tid.

Spiralprinsippet

sikrer en systematisk, helhetlig og kontinuerlig utvikling av barns ferdigheter, kunnskap og læring innenfor alle fagtemaer. Det sikrer på den måte progresjon. Etter hvert som rutinene er på plass og barna har en felles forståelse av både aktiviteter og overgangsaktiviteter, vil personalet legge til nye elementer for å øke spenning og dermed også læring. Dette er hele tiden i tråd med barnas behov, ønsker og mestringsmuligheter.

REKOMP: Fysisk lekemiljø og Høykvalitetsbarnehage.

Læringsverkstedet Region Oslo har vært i et rekom.prosjekt om Høykvalitetsbarnehager. Videreføring av teori og oppgaver av dette rekom.prosjektet tas med inn i de faglige møtene og jobber videre med kompetanseheving i form av blant annet veiledning på tvers av barnehager og gruppearbeid på personalmøter og planleggingsmøter.

Generasjon SANG, kulturformidling.

I samarbeid med Paulushjemmet har vi månedlige samlinger, hvor en gruppe barn har samsamling med en gruppe eldre fra Paulushjemmet. Gjennom samarbeidet blir barna kjent med klassiske sanger, som videreføres til resten av barnegruppen på avdeling.

Tilrettelegging

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som treger ekstra støtte

Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagens viktigste sosialiseringsarena er leken. Tilrettelegging og tidlig innsats kan innebære at personalet arbeidet særlig målrettet og systematisk - over kortere eller lengre periode- med å inkludere barnet i meningsfulle fellesskap.

Konfektfabrikkens pedagogteam er ansvarlige for det allmennpedagogiske tilbudet og tilrettelegging for enkeltbarn og barnegruppen på avdeling. Avdelingene har ukentlige avdelingsmøter med sitt personal hvor mål for avdelingen evalueres og det kartlegges og planlegges tiltak til det beste for enkeltindivid og barnegruppen i helhet. Tiltak som blir satt på enkeltbarn blir gjort i samråd med foreldre.

På disse møtene gjennomgår også personalet ståstedsanalyser over sitt eget arbeid med relasjon-, trivsel-, lek- og språkmiljø.

Pedagogisk leder har faste veiledningsmøter med styrer, hvor tiltak for avdelingen evalueres og vurderes til vider veiledning med Grünerløkka Familiehus, etter samtykke fra foreldre.

Grünerløkka Familiehus er et lavterskel-tilbud med ansatte som har god fagkunnskap på ulike områder. Deres ansatte veileder barnehagens ansatte i barnehagen for å gi deres barn et bedre tilbud. Grünerløkka Familiehus tilkalles ikke uten samtykke fra foreldrene

Grünerløkka familiehus har også et lavterskeltilbud til foreldre hvor familier med barn fra 0 til 6 år kan få hjelp, også familier med sammensatte behov.

Tilbudet er gratis, de har taushetsplikt, og du trenger ikke henvisning, vedtak, diagnoser eller fylle ut skjema for å få hjelp.

<https://www.oslo.kommune.no/helse-og-omsorg/barn-ungdom-og-familie/oslohjelpa/#shortname=bga>

Bakgrunnsdokumenter

Lover og forskrifter

[Lov om barnehager \(Barnehageloven, 2021\)](#)

[Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver \(2017\)](#)

[FNs konvensjon om barnets rettigheter \(Barnekonvensjonen\)](#)

Læringsverkstedets dokumenter

Verdiplattformen

Veilederen «Vår pedagogikk»

[Handlingsplan mot mobbing](#)

Veilederen "Et godt måltid-mer enn bare mat"

Veileder fra Kunnskapsdepartementet

[Veileder Fra eldst til yngst Kunnskapsdepartementet 2008](#)

Stortingsmeldinger

[Meld. St. 6 \(2019–2020\) Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO](#)

Lenker til veiledere fra Utdanningsdirektoratet

[Håndtering av kriser og sorg i barnehagen \(2014\)](#)

[Språk i barnehagen- mye mer enn bare prat \(2013\)](#)

[Barns trivsel-voksnes ansvar, veileder om forebyggende arbeid mot mobbing i barnehagen \(2012\)](#)

Lenker til aktuelle hjemmesider

[Læringsverkstedet](#)

[Regjeringen/Kunnskapsdepartementet/Barnehage](#)

[Utdanningsdirektoratet/Barnehage](#)

[PBL-Private barnehagers landsforbund](#)